

Vägledning för framtagande av
pastoral plan för mobil verksamhet
inom Svenska kyrkan i utlandet

Inledning

Mobil verksamhet är en typ av övrig verksamhet inom Svenska kyrkan i utlandet. Verksamheten är uppsökande och missionerande till sin karaktär och den bedrivs i länder där det inte finns någon svenskkyrklig församling. Eftersom verksamheten inte ingår i en församlings ansvarsområde men behöver vara långsiktigt hållbar är den reglerad i en pastoral plan (57 kap. 7 c § kyrkoordningen).

Den pastoral plan är den mobila verksamhetens grundläggande strategidokument och beskriver verksamhetens identitet, vision och strategi för dess liv och arbete. En väl genomarbetad pastoral plan underlättar den mobila verksamhetens liv och arbete. Den tydliggör kyrkans gemensamma inriktning och stärker identiteten som Kristi kyrka kallad och sänd till den omgivande världen och samhället. Den pastoral plan är även ett styr- och tillsynsdokument för biskop och domkapitel (57 kap 7 d § kyrkoordningen).

Gemensam form

Den pastoral plan förväntas ha en så enhetlig form som möjligt i utlandskyrkans olika mobila verksamheter. Då mobil verksamhet

endast finns i Svenska kyrkan i utlandet är denna Vägledning för framtagande av pastoral plan anpassad för Svenska kyrkans mobila verksamheter i utlandet.

För att en pastoral plan ska utfärdas av domkapitlet ska rubrikerna nedan följas och kontakt med handläggare ske kontinuerligt från arbetets början till dess den pastorala planens utfärdande av domkapitlet.

1. Kortfattad presentation av den mobila verksamheten med en mission och vision och av de orter där verksamhet ska bedrivas.
2. Uppgift om verksamhetens omfattning.
3. Pastoral program utifrån den grundläggande uppgiften att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission för de orter där verksamheten bedrivs.
4. Uppgift om vilka lokaler som ska brukas.
5. Verksamhetsplatsernas ekonomi.
6. En redovisning av hur samverkan sker med andra kyrkor och samfund på verksamhetsplatserna.
7. En redovisning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat, företag och andra organisationer.

Översyn av den pastorala planen

Fråga om ändring av den pastorala planen kan väckas av kyrkoherden, domkapitlet eller kyrkostyrelsen. Det finns ingen reglering i kyrkoordningen om när den pastorala planen ska ses över, men när en ny kyrkoherde eller en ny mobil präst tillträder kan det vara befogat att överväga en förändring av den pastorala planen. Detsamma gäller om förutsättningar för den mobila verksamheten har förändrats. Till exempel beroende av ändrade omvärldsförhållanden, villkor för kyrkan eller att verksamheten har tagit betydande utvecklingssteg i enlighet med strategin i den pastorala planen. Översynen kan få ta lång tid och det är viktigt att en ny kyrkoherde eller mobil präst får möjlighet att sätta sig in i den mobila verksamhetens liv, arbete och förutsättningar.

Ändringar, eller en helt ny pastoral plan, ska godkännas och utfärdas av domkapitlet. Innan domkapitlets beslut ska Kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet ges tillfälle att yttra sig.

Arbetsprocessen

Innan arbetet startar ska dialog med domkapitlets handläggare av pastorala planer föras (visby.domkapitlet@svenskakyrkan.se). Det är kyrkoherden för den församling som respektive mobil

präst är stationerad i, som i samråd med berörd mobil präst och Domkapitlet i Visby stift, ska ta fram ett förslag till pastoral plan (57 kap 7 c § kyrkoordningen). Detta för att slutprodukten som sänds till domkapitlet, ska vara så fullständig som möjligt.

Frågor att ta med i processen för hur den pastoral planer arbetas fram är exempelvis: Vilka ska läsa den pastoral planen? Hur utformas den pastoral planen på ett sätt som gör att den blir ett verksamt strategiskt dokument som kan ligga till grund för verksamhetsplan och budget?

Efter avslutat arbete sänds den pastoral planen, slutprodukten, till domkapitlet. Den ska då vara underskriven och godkänd av kyrkoherden. Domkapitlet skickar den vidare till Kyrkostyrelsens råd för Svenska kyrkan i utlandet för yttrande innan domkapitlet utfärdar den. Alternativt återsänds utkastet till kyrkoherden för ytterligare bearbetning.

Grundläggande förutsättningar för den pastoral planen

Även om den mobila verksamheten inte primärt relaterar till etablerade församlingar, är Kyrkoordningens ord för församlingen giltiga för den mobila verksamheten. I kyrkoordningen uttrycks följande om syftet med Svenska kyrkans församlingar:

”Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Allt annat som församlingen utför är ett stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift.” (Inledningstext till Andra avdelningen kyrkoordningen)

Vidare anges att ”gudstjänsten är kyrkolivets centrum, där församlingen möter Gud i Ordet och sakramenten. --- I gudstjänsten

får tron näring genom förkunnelsen av evangeliet, firandet av den heliga måltiden och gemenskapen i bön och lovsång. De som firar gudstjänst sänds ut för att i vardagen vittna om evangelium och göra kärlekens gärningar, till mission och diakoni.” (Inledning 17 kap, första och tredje stycket)

Den pastorala planen ska beskriva en strategi för hur den mobila verksamheten ska kunna bygga upp kyrkans liv och kultur i djup och omfattning, så att den blir en levande kristen verksamhet genom vilken allt fler människor ska kunna komma till tro och rustas för att i sina dagliga liv tjäna Kristus och sina medmänniskor i samhället så att Guds rike blir synligt. En grundläggande uppgift för den mobila verksamheten är alltså att i bön och arbete leva så att de platser den mobila verksamheten tjänar ska blomstra (Jer. 29:7).

Ett strategiskt, strukturerat och långsiktigt arbete slår alltid i det långa loppet ett oplanerat och ostrukturerat arbete. Den pastorala planen är därför en strategisk, strukturerad plan för den mobila verksamhetens andliga och materiella förvaltning så att kyrkans syfte kan realiseras, växa och fördjupas.

Den pastorala planen ska innehålla

Följande rubriker och innehåll ska finnas med i den pastorala planen. Tänk på att det är skillnad på (a) nuläge, (b) önskat läge och (c) hur den mobila verksamheten ska uppnå önskat läge.

1. Kortfattad presentation av den mobila verksamheten med mission och vision och de orter som verksamheten ska bedrivas på.
2. En beskrivning av verksamhetens omfattning. Beskriv kortfattat vad som kännetecknar den mobila verksamheten på just de platser som den ska utövas. Hur ser förutsättningarna eller utmaningarna ut för att få bygga en kristen gemenskap på de olika platser den mobila verksamheten är verksam?
(57 kap 7 c § 1-2 p. kyrkoordningen)
3. Pastoral program för den mobila verksamhetens grundläggande uppgift, att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission för de orter där verksamheten bedrivs (57 kap 7 c § 3 p. kyrkoordningen). Vilka utvecklingssteg planerar ni att den mobila verksamheten ska ta under de kommande fem åren?

Gudstjänst – verksamhetens centrum och varifrån allt annat arbete utgår. I gudstjänsten möter vi Ordet och sakramenten och får del av försoningens och uppståndelsens mysterium. Detta gäller i synnerhet i det lokala nattvardsfirandet – kyrkans källa och kyrkan i hennes fullhet. Därför har firandet av mässan en särställning i kyrkoordningen (17 kap 3, 5-6 §§. Apg. 2:42).

- Beskriv hur gudstjänstlivet kan byggas upp.
- Beskriv hur delaktigheten i gudstjänsten kan utvecklas.
- Ange hur den enskilda bönen och det gemensamma bönelivet kan utvecklas.
- Ange hur den mobila verksamheten ska uppnå önskat läge.

Undervisning – undervisningen har sin grund i dopet (Matt. 28:16ff). Den är en livslång process där kyrkan möter personer i olika åldrar och med olika förutsättningar. Målet bör vara att undervisning, bön, gudstjänst, själavård och det dagliga livet tillsammans ger individer möjlighet att växa och mogna i det kristna livet och som människa.

- Hur ser undervisningen ut idag för barn, ungdomar och vuxna och hur ser önskat läge ut?
- Hur når den mobila verksamheten önskat läge?

Diakoni – Diakoni är kyrkans tjänst i världen och sker genom både andliga och materiella tillgångar.

- Vilka diakonala behov finns?
- Vad gör den mobila verksamheten idag, samt önskat läge?
- Hur ser arbetet ut med hjälp till "strandsatta" svenskar, besök på sjukhus och fängelser, samt önskat läge?
- Hur fås kännedom om vilka svenskspråkiga som finns på de olika verksamhetsplatserna och hur byggs en varaktig relation med dessa?
- Hur når den mobila verksamheten önskat läge?

Mission – mission betyder sändning och är en central aspekt av vad det innebär att vara en apostolisk kyrka. Gud är den som kallar och sänder och vi som kyrka/församling och enskilda kristna är insatta i detta sammanhang. I många av de länder vi är verksamma i är kyrkan och vi kristna i minoritet och det finns mycket annat än den kristna tron som präglar många människors liv. Därför är vi som kyrka insatt i sändningen/missionen att ge vidare av vad vi själva har upptäckt av evangeliet. Med Jesu egna ord: Om du visste vad Gud har att ge! (Joh. 4:10)

- Hur arbetar/vittnar vi idag – som institution och som Guds folk – om ett liv i Jesus?
- Hur kan fler människor i vårt sammanhang få del av evangeliet och i relation till där de befinner sig?

- Hur får vi alla de svenskar som har flyttat in i vår del av världen – och av vilka troligen majoriteten är kyrkotillhöriga – att registrera sin församlingstillhörighet?
- Hur når vi både svenskar och andra som vi på olika sätt möter med evangeliet?
- Hur når den mobila verksamheten önskat läge?

4. Uppgift om vilka lokaler som ska brukas.

– Beskriv nuläge, önskat läge och hur det önskade läget ska uppnås (57 kap 7 c § 4 p. kyrkoordningen).

5. Den mobila verksamheten finansieras primärt med medel från Kyrkokansliet i Uppsala. Samtidigt är ekonomin en viktig faktor för att de lokala verksamhetsplatserna ska kunna stärkas som lokala gudstjänstfirande gemenskaper. Beskriv hur verksamhetsplatsernas ekonomi ser ut i nuläget och hur planen ser ut för att utveckla deras ekonomi för att stärka dem som lokala gudstjänstfirande gemenskaper.

6. Den pastoral planen ska innehålla en beskrivning av hur ekumenisk samverkan sker med andra kyrkor och samfund på verksamhetsplatserna. Beskriv nuläge, önskat och hur det önskade läget ska uppnås (57 kap. 7 c § 6 p. kyrkoordningen).

7. Den pastoral planen ska innehålla en beskrivning av hur samverkan sker med ambassader, konsulat, företag och andra organisationer. Beskriv nuläge, önskat läge och hur det önskade läget ska uppnås (57 kap. 7 c § 5 p. kyrkoordningen).

Beslutad i Visby stifts domkapitel 2025-12-11.
Gäller tills vidare.

Beslutad i Visby stifts domkapitel 2025-12-11.
Gäller tills vidare.

**Svenska
kyrkan**